

רשומות

הצעות חוק

ה מ מ ש ל ה

9 ביולי 2008

399

ו' בתמוז התשס"ח

עמוד

הצעת חוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה – מעצרים) (היוועדות חזותית – הוראת שעה)
(תיקון מס' 2), התשס"ח-2008..... 660

הצעת חוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה – מעצרים) (היוועדות חזותית – הוראת שעה) (תיקון מס' 2), התשס"ח-2008

1. תיקון סעיף 1 בחוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה – מעצרים) (היוועדות חזותית – הוראת שעה), התשס"ח-2007¹, בסעיף 1, ברישה, במקום "שנה" יבוא "שנתיים".

ד ב ר י ה ס ב ר

אביב, ובו בלבד, מחדש ספטמבר 2007, כאשר החשודים נמצאים בבית המעצר באבוכיב, זאת באופן ניסיוני כדי לבחון את יישום הוראת השעה.

באפריל 2008 הוגש לשר המשפטים ולשר לביטחון הפנים דוח ביניים של המחקר המלווה ובו צוינו ממצאים חיוביים בעיקרם המצדיקים את הארכת תוקפה של הוראת השעה לצורך המשך המחקר כאמור.

ממצאי דוח הביניים מצביעים, בין השאר, על עלייה ברורה במספר הדיונים המתקיימים באמצעות היוועדות חזותית ובשיעור החשודים המסכימים לקיים את דיוני המעצר והשחרור בערובה בדרך זו. הליך ההיוועדות החזותית שהופעל באופן ניסיוני שמר על זכויות היסוד של החשוד והיווה תחליף ראוי לנוכחות פיזית של החשוד בבית המשפט בדיונים להארכת מעצרו או לשחרורו ממעצרו. כמו כן, ברוב המקרים הטכנולוגיה שהופעלה בדיונים שהתקיימו באמצעות היוועדות חזותית פעלה ברמה משביעת רצון. עם זאת יצוין כי ממצאי דוח הביניים הצביעו גם על ליקויים המחייבים תיקון.

לאור ממצאי דוח הביניים ולצורך השלמת המחקר המלווה את היישום הניסיוני של הוראת השעה, מוצע לתקן את הוראת השעה ולהאריך את תוקפה – העומד לפוג ביום כ' בתמוז התשס"ח (23 ביולי 2008) – לתקופה של שנה נוספת.

עם השלמת המחקר המלווה ועל פי ממצאיו, יישקל המשך תוקפה של הוראת השעה ובכלל זה תישקל האפשרות להפכה להסדר של קבע.

הצעת חוק זו פורסמה בהצעות חוק הממשלה – 393, מיום כ"ב בסיוון התשס"ח (25.6.2008), עמ' 634, והיא מתפרסמת כעת בשנית.

"סימן ז': היוועדות חזותית" הוסף לחוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה – מעצרים), התשנ"ו-1996 (להלן – החוק), ביום ד' בשבט התשס"ז (23 בינואר 2007) כהוראת שעה לתקופה של שנה, זאת במסגרת חוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה – מעצרים) (היוועדות חזותית – הוראת שעה), התשס"ח-2007 (להלן – הוראת השעה).

סימן ז' האמור מאפשר לערוך דיון בבית המשפט בבקשה להארכת מעצרו של חשוד או לשחרורו בערובה, באמצעות היוועדות חזותית, בהתקיים התנאים הקבועים בסימן. לפי התנאים האמורים על החשוד להיות בגיר שטרם הוגש נגדו כתב אישום, עליו להיות מיוצג בידי סניגור, ויש לקבל את הסכמתו לעריכת הדיון בדרך של היוועדות חזותית, לאחר שניתנה לו הזדמנות סבירה להיפגש עם סניגורו פנים אל פנים ולהיוועץ בו. יצוין עוד, כי בית המשפט רשאי לפי הוראות סימן ז', מטעמים מיוחדים שיירשמו, להורות על עריכת דיון בבקשה להארכת מעצר או לשחרור בערובה שלא באמצעות היוועדות חזותית, גם אם התקיימו התנאים האמורים לעיל.

סימן ז' לפרק ב' לחוק נקבע כהוראת שעה לתקופה של שנה במטרה לבחון, במהלך תקופה זו, האם הדיונים המתנהלים באמצעות היוועדות חזותית מהווים תחליף ראוי לנוכחות פיזית של חשוד בדיון בבית המשפט בבקשה להארכת מעצר או שחרור בערובה. במסגרת בחינה זו, נערך, במהלך תקופת יישום הוראת השעה, מחקר מלווה שבחן את ההליכים שבוצעו באמצעות היוועדות חזותית, ובכלל זה את ההשפעה של קיום הדיונים בהיוועדות חזותית על תקינות ההליך ועל שמירת הזכויות המהותיות של החשוד במהלך הדיון בעניינו.

דיוני הארכת מעצר ושחרור בערובה של חשודים בדרך של היוועדות חזותית מתקיימים בבית משפט השלום בתל

¹ ס"ח התשס"ז, עמ' 93.